

sygn. akt: II Cz 70/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny – Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Ireneusz Płowaś**

Sędziowie: **SO Irena Dobosiewicz (spr.)**

SO Janusz Kasnowski

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela **K. M.**

z udziałem dłużnika **T. N.**

o egzekucję świadczenia pieniężnego

w przedmiocie wniosku dłużnika o obniżenie opłaty stosunkowej ustalonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. B. z dnia 23 października 2013 r. w sprawie KM 7560/13

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt: XII Co 11207/13

p o s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie i poprzedzające je postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. B. z dnia 23 października 2013 r. w ten sposób, że ustalić opłatę stosunkową na kwotę 2.774 zł (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt cztery złote),

II. zasądzić od wierzyciela na rzecz dłużnika kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu opłaty sądowej od wniosku.

Na oryginale właściwe podpisy

sygn. akt. II Cz 70/14

UZASADNIENIE

Dłużnik T. N. złożył wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej ustalonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. B. w sprawie Km 7560/13 w wysokości 8333 zł postanowieniem z dnia 23 października 2013r.

Komornik w odpowiedzi na wniosek wniósł o jego oddalenie.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013r. wniosek oddalił.

Wskazał Sąd Rejonowy, że przedmiotowe postępowanie egzekucyjne toczyło się z wniosku wierzyciela K. M. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 października 2010r. sygn.akt.II Ns 2124/07 w sprawie o dział spadku, w wyniku którego dłużnik został zobowiązany do spłaty trojga rodzeństwa, w tym K. M. kwotami po 55 480 zł na rzecz każdego w terminie 2 lat od uprawomocnienia się postanowienia. Postanowienie uprawomocniło się z dniem 12 maja 2011r., tym samym termin wymagalności roszczenia upłynął z dniem 12 maja 2013r. Dłużnik we wniosku podniósł, że nie uchylał się od spłaty, jedynie z uwagi na swoją trudną sytuację materialną nie był w stanie spłacić rodzeństwa, wobec czego podjął działania mające na celu sprzedaż nieruchomości spadkowej, gdzie sam z rodziną zamieszkiwał. Zła koniunktura na rynku nieruchomości powodowała trudności w sprzedaży domu, stąd dopiero 21 października 2013r. doszło do zawarcia umowy sprzedaży, a następnie spłaty wierzycieli oraz kosztów postępowania egzekucyjnego. Dłużnik wskazał nadto, że czynności komornika ograniczyły się jedynie do zawiadomienia o wszczęciu egzekucji i wezwania do spłaty należności. Z kolei uzasadniając swoją trudną sytuację finansową, podkreślił dłużnik, że po sprzedaży domu rodzinnego/ małego, wymagającego nakładów/ zamieszkał z żoną u teściów, zaś ze sprzedaży domu pozostało mu 40 000 zł /wierzycielki otrzymały po 55 480 zł każda/, które przeznaczyć zamierza na remont piętra domu teściów, gdzie obecnie zamieszkiwał. Żona dłużnika utrzymuje się ze świadczenia przedemerytalnego, on zaś uzyskuje dochody z tytułu umowy zlecenia w firmie (...) Sp. z o.o.. gdzie podjął pracę od 15 czerwca 2013r./ wcześniej to do końca stycznia 2010r. pracował jako kierowca, a od lutego 2010r., po ustaniu zatrudnienia, do czerwca 2013r. utrzymywał się z prac dorywczych/.

Zważył Sąd Rejonowy, po dokonaniu powyższych ustaleń, że zgodnie z art. 43 ukse za prowadzenie egzekucji i inne czynności wymienione w ustawie komornik pobiera opłaty egzekucyjne. Ich wysokość w niniejszej sprawie wskazuje art. 49 ust.1 ukse, który stanowi, iż w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości egzekwowanego świadczenia jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż 30-krotna wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Według zaś art. 49 ust. 7 i 10 ukse, dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie wysokości opłat, o których mowa w ust. 1 i 2 art. 49, natomiast sąd może, uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów, obniżyć wysokość opłat, o których mowa w ust.1 i 2 artykułu 49. Ustawodawca uzależnił wysokość opłaty stosunkowej od okoliczności konkretnego postępowania egzekucyjnego, w tym przede wszystkim stopnia jego skomplikowania i wymaganego w związku z tym nakładu pracy komornika oraz sytuacji majątkowej wnioskodawcy oraz wysokości jego dochodów, nakazując ustalenie opłaty stosunkowej w wysokości zamykającej się w odpowiednich granicach. Należy zatem przyjąć, że najniższa opłata stosunkowa będzie równa 1/10 lub 1/20 wartości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, a górną granicę tej opłaty stanowić będzie 15% lub 8% wyegzekwowanego roszczenia, jednak nie więcej niż 30-krotność lub 10 – krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Regulacja art. 49 ust. 10 ukse jest przepisem wyjątkowym, którego konieczność zastosowania pojawia się tylko wtedy, gdy mechanizm „zwykły”, regulowany przez art. 49 wygórowanej wysokości (wypadek „szczególnie uzasadniony”, wymagający miarkowania).

Zdaniem Sądu nie można było przyjąć, iż taki szczególnie uzasadniony wypadek miał miejsce w niniejszej sprawie. Postępowanie egzekucyjne w niniejszej sprawie zakończyło się po upływie półtora miesiąca od jego wszczęcia. Zauważenia wymaga to, że dłużnik nie uiszczył dobrowolnie należności przysługującej wierzycielowi, zmuszając go w ten sposób, do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Wskazał też Sąd, iż dłużnik wskazaną opłatę egzekucyjną wraz z pozostałymi kosztami w całości uiszczył na łączną sumę 8.415,95 zł. Ponadto podkreślenia wymaga fakt że sytuacja dłużnika nie różni się od sytuacji większości dłużników bowiem najczęściej właśnie ze względu na złą sytuację majątkową i niewystarczające dochody dłużnicy nie uiszczają wymagalnej wierzytelności, a sytuacja dłużnika nie jest gorsza od sytuacji pozostałych dłużników, po za tym dłużnik dysponuje kwotą ze sprzedaży nieruchomości.

Należało też pamiętać, że opłata egzekucyjna jest należnością komornika. Nie stanowi ona jednak jedynie wynagrodzenia za skutecznie przeprowadzoną egzekucję a jest daniną publicznoprawną określoną w ustawie co do wysokości, trybu uiszczenia i rozliczania. Ustalona w niniejszej sprawie przez organ egzekucyjny opłata egzekucyjna w wysokości 8.333,00 nie jest nadmiernie wygórowana oraz jest adekwatna do nakładu pracy komornika i poniesionych przez niego wydatków w sprawie Km 7560/13.

W zażaleniu dłużnik zarzucił naruszenie przepisu art. 49 ust.10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji /Dz.U. z 2011r. Nr 231, poz.1376 ze zm./ przez jego niewłaściwe zastosowanie.

Domagał się skarżący uchylecia postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania ewentualnie zmiany postanowienia i obniżenia opłaty stosunkowej do odpowiedniej wysokości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu.

Nie sposób zgodzić się z Sądem Rejonowym, że ustalona opłata egzekucyjna w wysokości 8333 zł nie jest nadmiernie wygórowana oraz jest adekwatna do nakładu pracy komornika i podniesionych przez niego wydatków w sprawie Km 7560/13.

Analiza akt egzekucyjnych wskazuje na to, że wszczęcie egzekucji nastąpiło 10 września 2013r. a jej zakończenie 23 października 2013r., czynności zaś Komornika w tej sprawie to zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, złożenie wniosku o wpis wzmianki o toczącej się egzekucji z nieruchomości w dziale (...) księgi wieczystej Kw (...) tut. Sądu i zawiadomienie wierzyciela o zajęciu nieruchomości. Dłużnik z kolei w dniu 24 września 2013r. stawiał się w kancelarii Komornika, oświadczając, że stara się sprzedać nieruchomość spadkową /protokół - k. 15 z akt Km 7555/13/.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że sprzedaż nieruchomości nastąpiła 21 października 2013r., a już 23 października 2013r. pieniądze dla wierzycielek były na koncie Komornika.

Powyższe okoliczności, w połączeniu z ustaloną przez Sąd Rejonowy sytuacją majątkową dłużnika uzasadniają, w ocenie Sądu Okręgowego, obniżenie wysokości opłaty stosunkowej z art.49 ust.1 cyt. ustawy. Właśnie indywidualna ocena sytuacji dłużnika odgrywa główną rolę w ocenie okoliczności szczególnie uzasadnionego wypadku, w rozumieniu art. 49 ust.7. a dłużnik wyczerpująco sytuację swoją przedstawił.

Sąd Rejonowy nie dostrzegł, że ze sprzedaży nieruchomości, której wartość w postępowaniu sądowym ustalono na kwotę 277 400 zł, dłużnik, z uwagi na recesję na rynku nieruchomości, uzyskał kwotę 235 000 zł, zaś wysokość spłat należnych wierzycielkom ustalona była przy uwzględnieniu wartości nieruchomości na kwotę 277 400 zł. Po drugie, dłużnik po sprzedaży nieruchomości pozostałą kwotę przeznaczył na remont części nieruchomości teściów dłużnika, gdzie zamieszkiwał razem z żoną. Poza tym wysokość uzyskiwanych dochodów przez dłużnika jest niewielka – około 1040 zł miesięcznie, co wynika z dołączonych, a niekwestionowanych przez wierzycielki zaświadczeń.

Reasumując, były, w ocenie Sądu Okręgowego, podstawy pomniejszenia poprawnie ustalonej opłaty. W zażaleniu dłużnik domagał się obniżenia opłaty egzekucyjnej do „odpowiedniej wysokości”, a zatem decyzję w tym zakresie pozostawił Sądowi.

W ocenie zaś Sądu odwoławczego zasadne jest obniżenie opłaty do wysokości 5% wartości wyegzekwowanego świadczenia, co stanowi kwotę 2774zł /przy przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w gospodarce społecznej na IV kwartał 2013r. – 3823,32 zł/.

W konsekwencji zażalenie podlegało uwzględnieniu, o czym orzekł Sąd Okręgowy na mocy art. 386§1 k.p.c. w zw. z art. 397§2 kpc i art. 13§2 k.p.c.

Sąd Okręgowy nie orzekał o kosztach postępowania zażaleniowego, wobec braku wniosku dłużnika w tym zakresie.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem